

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókladóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
üzletében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K

Tanítónak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 12 kor. félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

Megjelenik hetenként.

Purgly főispán kitüntetése.

A hivatalos lap szombati száma közli, hogy a király május 17-ikéről kelt kéziratával dr. Purgly Sándor Bács-Bodrogvármegye és Zombor, Szabadka, Baja városok főispánját *sikeres* közhivatali működésével szerzett *kiváló* érdemei elismerésül a *Lipót-rend* lovagkeresztjével tüntette ki.

Ha valaki, hát Purgly Sándor megérdemli eme szép, fényes kitüntetést. Kevés férfiú szolgálta rá a királyi kegyre úgy, mint ő. Nem szólunk több évtizedes közszerepléséről, mely a hazafias önzetlenségnek, komolyságnak, becsületes szándéknak jeleit hordja magán. Csupán arra a tizenhét évnyi munkásságára utalunk, melyet mint Bács-Bodrogvármegye főispánja az illetékes tényezők és a közlakosság nagy meglepésére folytatt. Közel hétszázézer lélekből álló kis országot irányítani, vezetni nem könnyű feladat; különösen ezekben a rendellenes viszonyokban bővelkedő, komoly világrengető időkben, s amidőn e mellett még három — köztük az ország harmadik legnagyobb városát — törvényhatóságot kell kormányozni. Gazdag tapasztalat, széles látkör, nagy tudás, ideális önzetlenség, hazafias lelkesedés, törhetetlen kitartás és vasmunkabírás kell hozzá. És Purgly Sándor ezekkel az erős eszközökkel teljesen rendelkezik. Ezekkel emelkedett hivatása magaslatára, ezekkel tudta megővni, biztosítani, hatalmas arányokban előbbre vinni vármegyénk minden érdekét. Hangsúlyozzuk, hogy minden érdekét. Még azokat is, melyekre a háboru ólomkeze fojtóan reánehazodott.

Ez a kitüntetés nem formáság, nem a szerencsés összeköttetések gyümölcse, hanem — mint a hivatalos lap az igazságnak megfelelően találóan jegyzi meg — *sikeres* közhivatali működéssel szerzett *kiváló* érdemek jutalma. Ezt a kitüntetést Purgly Sándor büszke önérettel viselheti.

Ifjabb Vojnits István

Vármegyei közéletünk nagy, kiváló alakjai közül ismét kidőlt egy. Ifjabb bajai Vojnits István nyugalmazott főispán, az apatini választókerület orsz. képviselője május 30-ikáról 31-ikére virradó éjjel 55 éves korában meghalt.

Az elhunyt harmincnégy esztendőn át működött a közpályán, a vármegye szolgálatában. Ezalatt a hosszú idő alatt minden tudását és fizikai erejét a közjavaknak, a nép érdekeinek szentelte. Már 21 éves korában, midőn a közzolgálat terére lépett, föltűnt éleslátásával, komoly intézkedéseivel és fáradhatatlan ügyszeretetével. Sok szép jellemvonásával tört magának utat a titeli főszolgabírói állásra, melyben nyomokat hagyó eredményes munkásságot teljesített. 1895-ben, az általános vármegyei restauráció alkalmával nagy lelkesedéssel a vármegye

főjegyzőjévé választották meg. Ebben a jelentős állásában fokozott munkakedvel igyekezett a gyakorlati élet talajából merített eszméit megvalósítani. 1905-ben, midőn a főispáni székben Latinovits Pál ült, foglalta el az alispáni állást, melyet a főispánnak iránta rég érzett szeretete és a bizottsági tagok osztatlan bizalma juttatott neki. Eme felelősségteljes és díszes állásában sok messze jövőre kiható alkotást létesített.

Midőn 1910-ben a koalíció bukása után gróf Khuen Héderváry kormánya és a nemzeti munkapárt lépett uralomra, az intéző körök figyelme ifjabb Vojnits István felé irányult. Ot kínálták meg a bácsmegyei főispáni állással. Sokáig habozott, míg a megítélő megbízást vállalta. Félt a párt-politikától, mely iránt soh'se tudott fölmelegedni. A hivatalos lap március 3-ikán közölte a kinevezését tartalmazó királyi kéziratot. Március 17-én volt a beiktatása. A közszereplés jeléül előző este fátylasmenettel és szerenáddal kedveskedett neki mintegy tizenötezer főnyi tömeg. A beiktató közgyűlésen Evetovits János bácsi plébános (csak később lett képviselő) gyönyörű beszédben, a közönség lelkes tapsai között fejezte ki a megyebeli lakosságnak az új főispán iránt érzett szeretetét és ragaszkodását. A program, melyet ifjabb Vojnits István kifejtett, rövid, de a viszonyoknak megfelelő, határozott. Ettől a programtól a főispán soha el nem tért. Ennek szellemében fejtette ki munkásságát, melyet mindenki hosszueletűnek tartott. De közbejött egy izgalmas politikai esemény, melynek — nem hiába félt a politikától — áldozatul esett. Díszes állását el kellett hagynia. Nyugodtan, becsületesen végzett nagy munka jóleső tudatában vonult nyugalomba. De csak rövid időre. Mert amikor Csubory József elhunytával az apatini választókerület mandátuma megüresedett, a közhangulat feléje fordult. Egyhangulag, nagy lelkesedéssel őt választották meg képviselővé. Ebben az állásában is derekasan állta meg helyét. Nem tartozott a hangosan szereplők közé. Egyedül kerületének élt, annak törekvéseit, érdekeit mozgította elő. Tavaly meglepetés-szerűen támada meg a súlyos kór, mely hatalmas szervezetével, minden orvosi beavatkozás ellenére végzett.

Derék, jólelkű, nemes érzésű férfiú volt, akit mindenki szeretett s akit politikai ellenfelei is becsültek.

A Bácsmegyei Vörös Kereszt.

Minél jobban lapozgatunk a bácsmegyei Vörös Keresztgyűlés *Évkönyve*-ében, annál jobban tűnik elénk az a nagyhorderejű, célzatában nemes munka, melyet ez a közhasznú intézmény a bajok orvoslására kifejtett. Skultéti Ferenc alispán és dr. Molnár Károlyné mellett nagyarányú és értékes munkát végzett dr. Szabovlyevits Dusan vm. főjegyző, aki fényes tollal és ékes beszédeivel jelezte a siker föltételeit és jelelte meg az utat, melyen a nagy munkának haladnia kell. A vezetőségben buzgósággal vettek részt dr. Deák Béláné elnöktársi, Kleiner Lajos titkári, Czálinger József gondnoki, dr. Spitzer István orvosi, Tomcsányi Aladár pénztárnoki, Alföldy László jegyzői minőségben.

A fiókegyetek közül legtöbb tagja van Apatin községnek 628 taggal, 19.000 kor vagyonnal. Továbbá Bácskossuthfalván 566 taggal, 15.000 kor. vagyonnal, Hódáság 303 taggal, 18.000 kor. vagyonnal, Overbász 386 taggal, Ujverbász 480 taggal 11.000 kor. vagyonnal, Bács-szentiván 319 taggal, Felsőkabol 253 taggal, Tittel 235 taggal.

Gyűjtés útján és tagsági díjakból befolyt 83.096 kor. A gyűjtők között Tárcay Dezső zombori főszolgabíró foglalja el az első helyet 9161 K 36 fillérenyi hatalmas gyűjtésével. Nagyobb összegeket adtak még: a vármegye 5000 koronát, Zsupánszky Lyubomir 1000 kor., Óbecsei Takarékpénztár 1000 kor., Oszivác község 2000 kor., Urszentiván község 1000 kor., Nemesmilitics község 3000 kor.

— A főispán üdvözlése. Dr. Purgly Sándor főispánt királyi kitüntetése alkalmából e hó 3-án üdvözölte a vármegye tisztikara, melynek érzelmeit Scultéty Ferenc alispán meleg szavakkal hatásosan fejezte ki. A főispán meghatva köszönte meg a szeretet és ragaszkodás megnyilatkozását.

A negyedik hadikölcson.

Tömegesen érkeznek hozzánk a negyedik hadikölcsonre való bácsmegyei jegyzések adatai. Ezek még nem teljesek ugyan, de azért már most megállagitható, hogy az eredmény kielégíthető, vagyis a hozzá fűzött várakozásoknak megfelel. Hogy ezek a várakozások nem voltak túlvármesek, az természetes. Hiszen olyan időre esett a mosiai jegyzés, amikor a nép, különösen az a társadalmi osztály, mely a jegyzésben résztvevők legnagyobb kontingensét adja, anyagi erejében meg van fogva. A gazdasági beruházások, a vetési és aratási költségek és egyéb üzemfenntartások erősen csökkentették pénzkészletét.

De — ismételjük — így is szép az eredmény. Purgly Sándor főispán, aki a vármegyében, továbbá Zombor, Szabadka és Baja városokban irányította a jegyzési intézkedéseket, meg lehet elégedve alapos munkájával. Kevés főispán dicsekedhetik ilyen sikerrel.

Ujabbban a következő értesítéseket küldik saját tudósítóink:

Zenta. A zentai járásban összesen 1.845,076 koronát jegyeztek a negyedik hadikölcsonre. Ez az összeg a járás három községe közt ekként oszlik meg:

Ada	1.208,000 K
Mohol	529,076 »
Martonos	108,000 »

A járás az első hadikölcsonnél 680.350 koronát, a másodikonál 1.189,130 kor., a harmadikonál 1.536,250 koronát jegyzett. A mostani eredmény tehát első helyen áll, ami jórészt Sztirich Béla főszolgabíró buzgólkodásának köszönhető.

Temerin. Közel 1 millió 100,000 koronát jegyzett községünk lakossága a mostani hadikölcsonre. A legtöbb jegyzés ezúttal is a Temerini Takarékpénztárnál történt. Göbel Ferenc igazgató az irányítást szinte szünet nélkül végezte. A közgazgatás feje, Vermes Vince jegyző a takarékpénztárral karöltve tette meg az eredményt biztosító intézkedéseket.

Péterréve. A Keresztény Népbanknál 510,000 k, a Hitelegyletnél 265,000 koronát jegyeztek a mostani hadikölcsonre.

Zombor. A negyedik hadikölcsonre az itteni pénzügyintézetknél összesen 6.183,100 koronát jegyeztek. Legnagyobb a jegyzés az Agrártakarékpénztárnál (3.832,350 kor.), azután Délvidéki Közg. Bank fiókja 1.088,150 k, Zombori Takarékp. 756,250 k, Gazdasági Takarékpénztár 217,150 k, Gazdasági Egylet 166,250 k. A többi magáncégek közt oszlik meg.

Titel. A titeli járásban a negyedik hadikölcsonre összesen 731,250 koronát jegyeztek. Ez az összeg így oszlik meg:

Dunagárdony	4,500 K
Káty	118,151 »
Sajkáslak	10,000 »
Mozsor	32,800 »
Felsőkaból	90,150 »
Alsókabol	11,450 »
Tündéres	16,200 »
Sajkásszentiván	157,550 »
Tiszakálmánfalva	67,350 »
Titel	222,200 »

Az eredmény érdekében Szemző János főszolgabíró és a községi jegyzői kar nagyobb része sokat fáradozott.

Kisszállás. Az itteni uradalom Weiszmaur Mihály jószágkormányzó intézkedésére a negyedik hadikölcsonre a május 8-iki számunkban kitüntetett 120,000 koronán felül még 100,000 koronát jegyzeti s így mostani összes jegyzése 220,000 korona.

Ópalánka. Ópalánka község 100,050 koronát jegyzett a negyedik hadikölcsonre. A határozatot derék jegyzőnk közbevetésére hozták.

Bulkeszi. Az itteni pénztintézetnél 250,000 koronát jegyeztek a negyedik hadikölcsonre. Löw Frigyes könyvelő indítványára a pénztintézetnek járó 4500 korona jutalékot a közönségnek engedte át.

Szilbács. Községünkben 100,000 koronát jegyeztek. Zarándy Zoltán jegyző sokat fáradozott az eredményért.

Torzsa. A *Torzsi Takarékpénztárnál* 747,000 koronát jegyeztek a 4-ik hadikölcsonre. Ennél a jól vezetett intézetnél mind a négy kölcsonre összesen két és fél milliót jegyeztek.

Apatin. Az apatini járásban a negyedik hadikölcsonre összesen 3,262,650 koronát jegyeztek. Ez az összeg ekként oszlik meg:

Apatin	1,921,600 K
Bácskertes	111,750 »
Bácsszentiván	592,700 »
Doroszló	126,250 »
Gombos	44,650 »
Monostorszeg	170,750 »
Szilágyi	76,800 »
Szond	183,300 »
Sztapár	34,850 »

A fényesnek mondható eredmény *Jablonszky Aladár* főszolgabíró fáradhatatlan buzgólkodásán kívül a község derék jegyzőinek és néhány pénztintézet vezetőinek köszönhető.

Ada. A negyedik kölcson érdekében *Király Lajos* jegyző és új *Árpády János* tanító, a községi hitelszövetkezet vezetője szakszerű és buzgó előadásokat tartottak a nép között. Az eredmény nem maradt el, amennyiben 1,208,000 kor. jegyzés történt. Csupán a Mannheim Testvérek helybeli gabona keresk. cégnél 606,490 koronát jegyeztek.

Jánoshalma. A Felsőbácskai Műmalom Milkó Pál és Károly jánoshalmi cég a negyedik hadikölcsonre a budapesti Első Magyar Iparbanknál 60,000 koronát. *Milkó Pál* a maga személyében pedig 20,000 koronát jegyzett.

Baja. Városunkban a 4-ik hadikölcsonre 2,810,000 koronát jegyeztek. A *Bajai Takarékpénztárnál* 1,260,000 koronát, a *Bajavidéki Takarékpénztárnál* 400,000 koronát jegyeztek.

Baja. A bajai járásban a 4-ik hadikölcsonre 1,297,900 koronát jegyeztek. Az egyes községek részesezése a következő:

Bácsborsód	258,200 K
Bácsbokod	69,700 »
Bátmonostor	27,150 »
Béreg	25,200 »
Csátalja	170,900 »
Csávoly	106,150 »
Dávod	11,800 »
Gara	151,900 »
Felsőszentiván	40,400 »
Hercegszántó	55,600 »
Nagybaracska	58,900 »
Regőce	296,000 »
Vaskút	126,000 »

Tekintve a pénzühiányt, mely az egyes népretegek közt mostanában fennáll, az eredmény a viszonyokhoz képest kielégítő. A siker érdekében *Vojnits Máté* főszolgabíró a maga hatáskörében megtette a szükséges intézkedéseket. A jegyzői kar is sokat buzgólkodott.

Szilágyi. A négy hadikölcson jegyzés alkalmából községünk lakossága jegyzett 392,000 koronát, amely összeg a következőképpen oszlik meg: Az első hadikölcsonre jegyeztek 49,000 K; a másodikra 153,000 K; a harmadikra 107,000 K; és a negyedikra 83,000 koronát a helybeli hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagjánál, a vidéki pénztintézeteknél és az árvalásban jegyzett összegek ismeretlenek, de

azok szerény számítás mellett is 20000 koronát meghaladják. Oly eredmény ez, mely a csak 15 éve fennálló és alig 2000 lelket számláló község lakossága a vármegye 45 községéből általában szegény vagy igen csekély vagyonnal rendelkező magyarokból lett telepítve. Ebben az eredményben nagy érdeme van *Korsos József* jegyzőnek és *Bremzey* tanítónak.

Ujvidék. Az ujvidéki járáshoz tartozó községek lakossága a IV-ik hadikölcsonre 3,114,817 koronát jegyzeti. Az összeg ekként oszlik meg:

Begecs	7,150 K
Dunagálos	80,000 »
Kölpény	46,400 »
Óker	224,100 »
Ófutak	223,150 »
Ósöv	68,750 »
Petróc	538,950 »
Piros	126,200 »
Temerin	1,067,600 »
Tiszastivánfalva	138,300 »
Urszentiván	14,850 »
Ujsöv	179,350 »
Ujfutak	246,717 »
Kiszács	152,300 »

Az eredmény kedvező voltát fokozza az hogy a községek lakossága tulnyomóan nemzetiségi. A sikerben nagy a része *Kulunchich Viktor* főszolgabírónak, aki a jegyzőkkel karöltve célirányos rendelkezésekkel mezdítotia elő a fontos hazafias ügyet.

Csurog. A Csurogi Első Takarékpénztárnál a negyedik hadikölcsonre 503,650 koronát jegyeztek. Ebben az összegben bent van a község 400,000 koronányi jegyzése is. Nagyobb összegeket jegyeztek még: maga a pénztintézet 10,000 kor., *Weisz Frigyes* 6000 kor., *Hirschl Ignác* 10,000 kor., *Farkas Mihály* 8000 kor., *Herzog Gyula* 10,000 kor., *Sevin Károly* 10,000 kor. stb.

Topolya. Járásunkban fényesen sikerült a negyedik hadikölcson. A 8 község összesen 5,334,000 koronát jegyzett. A részletes adatok ezek:

Bajsa	107,650 K
Bácsfeketehegy	385,000 »
Bácskossuthfalva	1,260,800 »
Csantavér	879,750 »
Kishegyes	481,350 »
Pacsér	274,600 »
Szeghegy	840,000 »
Topolya	1,140,800 »

A várakozást felülemelő eredmény dr. *Faticsevi István* agitálásának köszönhető, aki a jegyzőkkel és a nagyobb pénztintézetek vezetőivel állandóan érintkezett.

Uj vasuti tervek.

A kereskedelmi miniszterium utján kapjuk eme hivatalos értesítést:

A kereskedelmi miniszter további 1 esztendőre előmunkálait engedélyt adott: *Berzeneczy* Domokos városi főmérnöknek, mint Zenta rendezett tanácsu város megbízottjának a *Szeghegy* állomásából kiindulól *Kishegyes*, *Szeghegy*, *Bács-topolya*, *Mohol* és *Ada* községek, valamint Zenta rendezett tanácsu város határainak érintésével a bács-bodrog vármegyei egyesült helyi érdekű vasutak Zenta állomásáig, továbbá a szeged-nagyikinda-nagybecskerek-i egyesült helyi érdekű vasutak Csóka állomásából kiindulól Csóka, Feketető és Valkány állomásáig vezető úton szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra;

Várossy Károly budapesti lakosnak a szabadka-gombos-palánkai helyi érdeki vasut Ujgombos állomásából, esetleg Bácsordas vagy Dornyé állomásából kiágazól *Vajszka*, *Bogyán*, *Palona*, *Novoszeló* és *Dunabökény* községek érintésével a déldunavidéki helyi érdekű vasut Palánka állomásáig és és innen folytatól *Dunacséb*, *Dunagálos*, *Petróc*, *Kölpény*, *Ósöv*, *Ujsöv* és *Kucsora* községek érintésével a m. kir. államvasutak Ujverbász állomásáig, illetőleg alternative Ósöv községtől Óker állomásáig vezető úton szabványos nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra.

Kétségtelen, hogy mindkét vasuti terv fontos érdekeket érint és normális viszonyok között megvalósításukat minden eszközzel elő kellene segíteni. Ma azonban, amikor a vármegye pénzkészlete elsősorú, el nem halasztható szükségletek kielégítésére van lefoglalva s amikor az érdekelt községek vagyoni ereje a négyszeres hadikölcsonben való részvételtől és a rendkívüli kiadások hatása alatt szinte megbénult, lehetetlen, hogy egyes vasuti tervekért anyagi áldozatokat hozzanak. Egyébként is a békés idők beálltakor az első és legfontosabb feladat a megrongált és sok helyen használhatatlan közutak rendbehozása és egyes nyomorgó osztályok fölsegítése.

Ha ez már megtörtént és ha a vármegyének és a községeknek még maradt fölös pénzök — akkor vasutépítésre is gondolhatnak.

Báró Rédl Lajos.

Vármegyénknek egyik szerényen, zajtalanul szereplő, kiváló fia: báró *Rédl Lajos* a napokban Baumgartenben, ahol régi bajára gyógyírt keresett, meghalt.

A rasztinai nagy kiterjedésű és mintaszerűen vezetett birtok ura ritkán hallatta szavát szűkebb hazánk határain belül, megyei közéletünk területén. Közügyekkel keveset foglalkozott. Csak akkor lehetett őt a megyeházán látni, ha a birtoka környékén lakó nép gazdasági érdekeit kellett megvédelmezni. Ilyenkor befolyását teljes mértékben vetette latba.

Az elhunyt minden erejét és tudását hatalmas gazdasága föllendítésére fordította. Közben mint a Stanisicsi Takarékpénztár elnöke pénzügyi kérdések iránt is érdeklődött.

Jóléki, nemesen gondolkodó, finom modoru férfiú volt, akit mindenki őszintén szeretett és becsült. Elhunytá megyeszerte általános részvétet kelt.

Abudai várostrom emléknepja.

A 48/49-es Honvédegyetek Országos Egyesülete Budapesten tartott emléknepén *Vértesi Károly* ünnepi beszédet mondott, melynek első részét mult számunkban közöltük. A magyaranyu beszéd befejező része a következő:

Vértesi Károly: A főváros főparancsnoka *Schweidel József* tabornok volt. Eber a szelleme, figyelő a szeme, tettekre kész a kaja, lélekerőben ő maga. Fordulatos és izgalmas a nehéz helyzet. Katonáság áll állig fegyverben.

A sok galádságra, május 16-án kezdődött a mi megtorlásunk, rohamunk. A bátor honvédek létrákon kusznak fel a várfalra. Vérték gyöngyök a homlokukon.

A királyi palota tűzet fog bombától, melyet tántogó pokolszaj okád. Nehéz az oltás.

Rövidek az ostrom létrák. Ellenséges szuronyok, vasrudak fogadják bátor honvédeinket a párkányonál. Szörnyű a halálos tusa, hullanak a hős vörös sapkások, ismét csak nem sikerül a rohamozás, amde május 17-én változik a hadi szerencse, döntő fordulat áll be, megyünk már előre.

Hentzi ekkor észbekap, nem löveti már a fővárost, maga köré tágra nyitott szemmel bámul aggódik, nincsen is már kiútja, tudatlan, tanácsatlan, vergődik, elmaradt a Jellasihtól ígért segítség.

Május 18-án a naphegyről közel számban 800 löveg esik mieinktől a várra, resre és párkányzaira. Tántog az. Másnap nyolcszázal is több ágyugolyó bömblől nyílt torokkal s teszi hozzáférhetővé a részt, amde Hentzi éjjel, puska-poros hordókkal torlaszolja el a várfal folytonosság hiányait, de nem sikerül az ördögi munka, a mieink sok ágyugolyója másutt is réseket tör, melyeken hósi bátorsággal rohamoznak a honvéd hadtestek. A honvédek mintha oroszánokká váltak volna!

Hentzi fél, puska-porral telített hordókkal akarja felrobbanttatni az ország büszkeségét a lánchidat, az emberi kéz verejtékes nagy munkáját *Clark Ádám* a remekmű építője nem áll neki költéinek, a lánckamrákat víztől nem szárittatja ki, sőt ő maga ömlesztett vizet azokba, mikor halott Hentzi ördögi tervéről. Hentzi azután kivülről akarta a hidat felrobbanttatni ugyancsak puska-poros hordókkal s oda vezető, puska-porral telített, deszkából összerótt csatorna felgyújtásával. Alnoch ezredes ügyelt a munkálatra. Ő is állítólag magyar volt, ha az volt, gyászmagyar volt.

Nagy mozgalmassággal így virradt fel a történelmi emlékeztető május 21-ik, haderők hadbavetésének az emlékezetes nagy napja. Felcsillant a remény sugar is.

Csend honol a szindus vidéken, mely tele volt virágtakadással.

Kiterveltlen teljes rohamozásra készültek a honvédek. Álltak és a kezdet feszültségében vártak. Nagy percek. Szellő, puha kézzel simogatja a fiatal harcos vitézeket. Az estalkonyati szél, ki tudja, közülök melyiknek fog örök altató danát dudolni.

Kora hajnalban, éjfélután három órára hajolván az idő, jeladásul felszáll a tüzes röppen-tyünk, bevilágított a legmélyebb sötétségbe. Erre nagy nekilendüléssel, csodás gyorsasággal, szinte percre kiszámítottan, nagy durranattal megszólal-

nak a félelmetes ágyu útegek, megharsognak a trombiták, dobpergés vegyül közjük s a támadásnak mindent elsöpör viharával, csatakiáltás zug fel élesen. A fűlek csaknem belesüketülnek a csatariadóra.

A honvédek felforralták vérüket, nemes becsvágytól duzzad a keblük. A seregestek szép sorban egymásután megmozdulnak, döngenek a léptek ütem szerűen, azután a szakaszok több részre tagolódnak, hogy egyenként és egyenként hozzákezdjenek.

Eiől a vezérek: Kmetty, Leiningen, Nagy Sándor, Asbóth, Inkey, Máriássy és erők harcbanvetésével más, fényes név viselők, egész férfiak. Görgey a főhadiszálláson érlekedik.

Az ostrom a fehérvári kapunál kezdődik s folytatást kap a többi lőrésnél. A harc összefogással mindegyre melegebbé lesz. Napsugár is fűrdeti a levegőt.

Előkerülnek a történelmi nevezetességű létrák. Egymás vállára is hágyva a támadás sarkponján, halálmegevető bátorsággal kuszták fel a hős honvédek. A hadak tusájában törtek előre. Puskaüz fogadja őket mindenütt, de rendületlenül állják a golyózáport, ember, ember ellen irányul a fordulatot hozó véres küzdelemben. A létrák eldőlnék, recsegnek, ropognak, a térdek meg megcsuklanak s a küzdő hősök a mélységbe zuhanva hullanak, a halál torkába jutnak.

Halálhőrgés mindenütt. Helyén és idején valónak tartom megemlékezni arról, hogy nekem is egy kedves bátyám: Virter Kálmán otvszett, csontjai darabokra törve, zuzva. Ha rá gondolok a gyermek-ifjura, még most is bánat üt fel a tanyáját lelkemben. Falhoz állva, addig méregette magát, míg megülte a katonai mértéket. Nem kérdezte sor alá engedik-e szülői, ment, ment, a lelkesedés vitte szárnyain. Meghalt a hazáért. Édesanyák a nagyidő után nagy időn át sem tudta érte visszafojtani a könnyeit. A bánkodó anyák vigasza az volt, hogy a hazáért volt.

Ezenközben a tűz és vér gőzében feljutottak, megpillantják a királyi várakba huzódott ellenséges őrségek, a halál jegyeseinek, halálfélelem közti kitűzött fehér zászlóját, amire következett a magyar nemzetnek kiakasztása a várkapu orrán. A többi helyen azonban még, habár kilátástalanul, folyik még a várbeliek, véres tusája.

Hentzinek reménytelenségbe ful minden terve, nem használ a végső erőfeszítése. Ő maga összetörve, utolsó kétségbeesett kísérletet tesz, de nem hárihatja el a sújtó végzetet, golyóval az oldalában támológ, vánsszorog, hangja elcsuklik, alétan roskadozik, megvonaglik s menedéket a halálban talál.

A honvédek, megmaradt teljességükben, hatalmas, szinte robbanásos erejű nagy nekilendüléssel, erőfeszítéssel, egész lényük, énjük rátevésével, viharos rohammal, összeroppantó erővel özönlének a várba, követi őket a szívük-lelkük lobogása.

Lüktető forró vérük, majd szét feszíti a halántékuk ereit. Az ellenség rémüldözve fut, csakugy szakadt az ember.

Az igazi erő kiemelkedett, az elbizottság alászált.

Tudjuk, hogy már az olasz kronikás írta az ősmagyarokról, hogy ez a nép kemény, dicsőségre vágyó, kötelességűd. Mesterei a rohamoknak, kiteszik magukat minden veszélynek, mert nem törődnek a halállal.

Ilyen a mai szin-magyar is. Rég tudott dolog, hogy harcias, hagyomány légkörében nőtt fel. Nem-e a most dúló világsatákban is mindig a magyar katonákat küldik előre? Beigazolódott, hogy úgy van.

(Vége köv.)

Vojnits István temetése.

Zombor, 1916. június 2. (Saját tudósítónktól.) Szomorú hírt továbbított a zombori távirtda hivatal f. hó 1-én a reggeli órákban. Meghalt ifj. bajsai Vojnits István, Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város nyug. főispánja, a megyének volt alispánja, az apatini választókerület országgyűlési képviselője. Halálával mélyesleges gyászba borult nemcsak a vármegye egyik legelőkelőbb és legkiterjedtebb családja, de az egész vármegye, sőt azonkívül is barátainak és tisztelőinek megszámlálhatatlan serege.

Eltávozott örökre, hogy az Ur számolya előtt beszámoljon becsületben, megbecsültetésben, szeretetben és tiszteletben leélt földi pályafutásáról. Akiket itt hagyott, mélyen megrendülve állunk gyászos ravatala előtt s a vesztéségen érzett bánat és fájdalom könnyeivel szemünkben mondjuk néki az utolsó Isten hozzád-ot. Mig élt, szíve csak a szeretetet ismerte. Egész élete egy nyitott könyv volt, melynek minden lapjáról az emberbarátai boldogítására irányuló törekvések, a valóban krisztusi értelemben vett felebaráti szeretet, a legfőbbkétebb önzetlenség érényei arany belükkel ragyogtak le. Melegen szerető

szíve mindenkit magához ölelt; mindég és mindenkivel csak jót tenni, ez volt áldásos életének vezérfonala. Nyugodtan távozott e földről, mert itt, mint valódi ember élt. Mint köztisztviselőnek lépten-nyomon volt alkalma nemes szívének sugallatát követnie, embertársait támogatni, segíteni, istápolni. Nem zárkozott el soha a hozzá fordulóktól: mindenkinek és mindenkor a legnagyobb készséggel rendelkezésre állt.

Természetes tehát, az az óriási részvét, mely temetésekor megnyilvánult. Óriási tömeg hullámzott már jóval a temetés előtt a gyászházban és annak messze környékén. A vármegyei és városi tisztikar dr. Purgly Sándor vezetésével mellett teljes számban jelent meg. Ott voltak az összes hivatalok vezetői a város, a vármegye előkelőségei és a tisztelők és jó barátok megszámlálhatatlan sokasága.

Az apatini választókerület, melyet az elhunyt az országgyűlésen képviselt, nagy küldöttségeket menesztett a temetésre. E községek részéről jelen voltak:

Apatin község részéről megjelentek: Dombóvits Ignác bíró, Piukovits Imre jegyző, Windischmann Mihály II. bíró, Kiefer Mihály, Fabing Márton, Szanter Antal, dr. Bruck Mór, dr. Neumann Ignác, Parnay Attila, Dellin Frigyes stb.

Bácskertes részéről: Puczakovits Antal közs. jegyző, Ujlakos István II. od bíró, Slipka István esküdt, Guzsivány János pénztáros, Guzsivány Mihály, Guzsivány János Adám fia, — Vujevich Dénes, Nagy János, Zsaffa Károly.

Bácszentiván részéről: Szalay Zsigmond jegyző és 50 tagból álló küldöttség.

Gombos részéről: Berecz Károly jegyző, Török Gyula plebános, Barók Pál közs. bíró, Horváth Mihály és Loboda Mihály községi esküdtök.

Szilágyi részéről: Csermák Mihály közs. bíró, Korsós József közs. jegyző, Bazsony Ferenc II. od bíró, Joanov Mihály, Toldi Antal, Nagy István, Hoffmann Péter.

Szend részéről: Peicsin Márk bíró, Sztrilich Jenő jegyző, Bernert Antal, Gräber Ferenc, Thursky János, dr. Rapp Jakob, Erti József, Littvay Péter, Gyurkov Pál.

Doroszló részéről: Samu Imre bíró, Bródy Sándor jegyző, Knéry Piébános, dr. Wilhelm Ignác közs. orvos, Huszár János, Kocsis Imre és stb.

Monostorszeg részéről: Csatalinác Iván bíró, Tessényi Oszkár jz, Márt József Biskiczky Tamás, Pataniits Iván, Csehoja Béla.

Bezdan részéről: Ladány Dóvin községi jegyző, Csirszka Konrad, Kuzmann Miklós, Leml Mátyas, Stüllich István, Schmeller Ernő, Matics Sándor, Matheisz Fülöp, Jagitza Ferenc.

Sztopár részéről: Mility Szvetozár jegyző, Popovics Miriszláv lelkész, dr. Monnkovits Dusan orvos, továbbá a községi bíró és az előjáróság.

Az országgyűlési képviselők küldöttségét báró Vojnits István vezette.

Nagy számban voltak jelen a megye minden részéből a tüzoltók, akiknek az elhunyt elnökük volt.

A ravatala a koszoruk sokasága a borította. Ilyeneket küldtek:

Mély részvéttel — Purgly Sándor.
Igaz részvétünk jeléül — Scultéty Ferenc és neje.

Felejtethetlen édes jó Pistámnak — a viszontlátásra Örszéd, —

Édes jó Tatuskánknak — Örszi, Aladár, —

Édes jó Tatuskánknak — Juci, Aladár, —

Édes jó Tatuskánknak — Loncsi, —

Édes jó Tatuskánknak — Mancika, Sanyi, —

Édes jó Tatuskánknak — Józsi, Margit, Gizi, Sári, Gyenkó, Béczi és Palika, —

Kesergő édesanyád, —

Felejtethetlen testvéremnek — Móric, —

Vojnits Máté és családja, —

Szeretettel — Olga néni, —

A megboldogutnak — a Széchenyi család,

Öszinte mély részvéttel igaz rokona —

báró Vojnits István, —

A legbensőbb részvéttel — Tamás és családja, —

Felejtethetlen nászunknak és igaz barátunknak — Jablonszky család, —

Szeretett jó Pista bácsinknak — Irén, Vilma, Miczi, Olgi, Iski, —

Isten veled — Boris, Ernő, —

Szeretett sógorunknak — Giza, Laczi, —

Szeretett Pistánknak — Juliska és Zsiga, —

Pista bácsinak kegyelete és hálaja jeléül —

Mariska, Elemér, —

Nagylelkű jóakarójunknak — dr. Woltheimerék, —

Legbensőbb részvétellel — Thurszky Jani és családja, —

Öszinte kegyelettel — Matkovits Béla és neje, —

Felejtethetlen Pista bácsinak — Oyula, —
Mély részvétellel — Nicolits György, Aurél és Cornél, —

Felejtethetlen jötevőjének — Latzkovits család, —

Ifj. Vojnits István emlékének — a magyar országgyűlés képviselőháza, —

Ifj. bajsai Vojnits Istvánnak — a nemzeti munkapárt országos köre, —

Volt alispánjának és volt főispánjának — Bács-Bodrog vármegye, —

Volt főispánjának — Zombor szab. kir. város, —

Felejtethetlen diszelnökének — Bács-Bodrog vármegye jegyzői kara, —

Felejtethetlen örökös főparanasnokának — Magyarokanizsai önkéntes tüzoltó testület, —

Szeretett Elnökének — a vármegyei tüzoltó szövetség, —

Szövetségi Elnökének — a zombori önk. tüzoltó testület, —

Kegyelete jeléül — a bácsi önk. tüzoltó testület, —

Szeretett Elnökének — a zombori vadász-társaság, —

Diszelnökének — a polgári kaszinó, —

Szeretett Elnökének — a kaszinó egyesületi dalárda, —

Öszinte részvétellel — apatini szolgabiroóság, Szeretett Elnökünknek — apatini járási főkáréknéztár, —

Szeretett képviselőjének — Apatin község, Felejtethetlen képviselőjének — apatini járási munkapárt, —

Bajsai Vojnits Istvánnak halás kegyelettel — Bajsai község közönsége, —

Szeretett országgyűlési képviselőjének — Doroszló község közönsége, —

Szeretett képviselőjének — Sztopár község közönsége, —

Szeretett képviselőjének — Bácskeresztes község, —

Szeretett volt főispánjának — Gombos község közönsége, —

Szeretett országgyűlési képviselőjének — Szilágyi község, —

Szeretett képviselőjének — Monostorszeg község, —

Szeretett országgyűlési képviselőjének — Bezdán község közönsége, —

Mély részvétellel — Bácszentiván község közönsége.

A temetési szertartást **Körmöczy** Ernő apát plebános látta el fényes papi segédlettel. A beszentelés után a zombori kaszinó egyesületi dalárda **Marschall** Béla egyesületi alelnök, tb. karmester dirigálása mellett a »Miért oly bor« kezdetű gyászdalit énekelte, majd megindult a menet, hogy drága halottját utolsó útjára elkísérje.

A gyászszertartás ideje alatt a városban a gyászfátyollal bevont összes villanylámpák égtek. A menet élen hat városi lovas rendőr lovagolt, majd a vármegyei tüzoltó szövetség képviselőletében megjelent tüzoltók századdá alakítva **Tóth** Ernő szövetségi titkár, titeli járási tüzfelügyelő vezénylete alatt következtek. Utánuk az apatini tüzoltó testület zenekara ment. Ő kocsit vitte a szebbnél szebb koszorukat. — A kistemetőben a zombori Kaszinó-egyesületi dalárda nevében **Rácz** Soma bucsuzott el megható beszéddel szeretett és felejtethetlen elnökétől. Végül a dalárda énekelte az »Isten veled« kezdetű gyászdalit.

Személyesen fejezték ki részvétüket a többek között:

Dr. Purgly Sándor, Scultéty Ferenc, Konyovits Dávid, dr. Deák Béla, Schick Ernő, Gyurisits György, Trenka Kálmán, Lederer Pál, dr. Kovacsits Dezső, Alföldy László, dr. Radimits Lázár, Listyevity Titus, Spanyol József, Szabó László, Czallinger József, Kühl Lajos, Vojnits Lukács, Tamcsányi Aladár, Gräff Nikáz, Kleimer Lajos, Evetovits János, dr. Mayer Nándor, dr. Csernyus Pál és neje, Szigeti István, Tóth Ernő, Csetri Károly és neje, Vukovits Nándor, Kapitány József, Karácson Gyuláné, Trischler Béla, Szalay Zsigmond, dr. Fischl Manó, Fogl István, Ziegler Jakob, Thurszky János, Lenez József, Burghardt Ignác, Ibisits Béla, Hack József, Kerschner Jakob Weiszberger Ferenc, Wahl János, Weiszgerber, Mihály, Kerschner János, Stegmayer Fülöp, Ney György, Haiduska Ignác Fernbach Károly, ifj. Kovacsics Caesar, Késmarky, Béla, Valenti Nándor, Frischler Gyuláné, Hennings Frigyesné, Trischler Nelly dr. Neumann Ignác, Tápay Mibály, Alföldy Gedeonné, Rácz Sománé, Rácz René, Jurkovich Somá, Fuchs Istvánné, Balu Gyuláné Lackovits Károly, Huszágh István, Popovits Dusan, Nagy István, Anderle József, Schöbel György, Kaloszer Pál, Szremác Vladó, Kupuszárevits Ligabomir, özv. Weber Józsefné, Marosi Ferencné, dr. Huber Józsefné, dr. Daninger Ádámné, Pappné Schmidt Handi, ifj. Becker Ferenc, Csirjka Konrad, Kuzmán Miklós, Fiesch Adolf, dr. Margitai Valér, dr. Pataj Sán-

dor, Millits Szvetozár, Jusits Antal, Koczár Zsigmond és neje, Knery Péter, Body Andor, Burgardt György, Stefan Henrik, ifj. Weiszgerber Ignác, Stefan Gáspár, Posch Jakab, Lencz Boldizsár, Weiszgerber Adám, Hanberg Jakab, Kleiner Lőrinc, Gassmann Mihály, Stefan Ferenc, Heimm Ágoston, Kraczer József, Piel Márton, Stefan Mihály, Schneider Fülöp, Pump József, Hack Ferenc, Kerschner Mihály, Zülcer Zsigmond, Schwager Ferenc, Zieger Mihály, idős. Weiszgerber Ignác, Lukácsy István, Petrovits Millivoj és neje, dr. Huber József, dr. Balogh Ernő és neje, Badonyi Gyula, Szabó Pista, Popovits Sebő és családja, Király Lajosné, Hanke Imre és neje, Kohut Henrik és neje, Jusits Antalné és leánya, Bertalina Sándorné, Osztrogonác Ferenc, Csonity Lyubomir, Fazekas János, Srabácsy Anna, Foncsits Péter, Dózsa Máté és családja, Lanczkor Antal, öz. dr. Papovitsné és leánya, Karácson Gyula, Badány Péterné és, Klemán Gyula, Berecz Károly.

Az ország minden részéből tömegesen érkeztek a részvétlívratok. Az elsők közt jöttek a következők:

Mély részvételnél kifejezést küldi — *Tisza István*.

Megilletődéssel értesültem méltóságod kedves férjének váratlan elhunytáról, akit rövid képviselői működése alatt is őszinte szeretet veit körül. Méltóságod pótolhatatlan vesztesége felett a képviselőház tagjainak őszinte együttérzését és igaz részvételt fejezem ki. — *Böthy Pál* a képviselőház elnöke.

Mély megilletődéssel értesültem férje, kedves rokonom gyászos váratlan elhunytáról. Fogadja ezen pótolhatatlan veszteség, súlyos csapás alkalmából mélyen tisztelt családjával együtt legmélyebb, legőszintébb részvételemet. — *Vojnits István* báró.

A mérhetetlen csapás, mely férjének halálával méltóságos asszonyomat oly váratlan érte, körünkben mindnyájunkat fájdalmasan érintett és gyászában valamennyien részvételt osztunk. — *Hedervary Károly* pártelnök.

Mély fájdalommal értesültem a csapásról, a mely méltóságodat és családját szeretett férjének váratlan elhunytával sújtotta a kegyelet egy érdemes harcosának, az egyház hí fiának elvesztését gyászolja a megboldogultban. Veszteségében legbensőbb részvételt osztok. — *Váraday kalocsai érsek*.

Végtelen sajnálom, hogy hirt elkésve vettem és már nem jöhettem temetésre. Fogadja méltóságos asszonyom ezuton őszinte, mély részvételemet. — *Hammerstein Richárd*.

Mély megdöbbenéssel értesültem felejthetetlen jó férjének, az én nagybarabcsúlt, szeretett jó barátomnak elhunytáról. A kegyelet adóját személyesen fogom leróni. Addig is fogadja méltóságod mélyen érzett részvételem őszinte kifejezését. — *Purgly Sándor*.

Részvétlívratokat küldtek még:

Dr. Telegi tüzfelügyelő Zenta, Jurkovits Irma Zombor, Laczkovits és családja Magyar-kanizsa, Moldován Lajos Budapest, az Ujverbázi cukorgyár gyárvezetősége, Pacherné Schmausz Margit Apatin, Bács-Bodrog megyei közpénztáros, Kics Gyula elnök Bercsényi József főjegyző, öz. Vojnits Józsefné és családja Bajsa, Fratricsevits főkapitány Magyar-kanizsa, Kiss jegyző Ujverbász, Piukovits József Szabadka, Faragó János kir. tanfelügyelő és családja, Kisszállás község előjárósága, Földes Apatin közjegyzője, Neuser járási számvevő Ujvidék, Szlezák Lajos Ujvidék, Pálffy család Óbecse, Roheim Berta Budapest, Balku Gyula és neje Zombor, Weltmann Csurog, Vincréék Temerin, Milan és családja Budapest, Ladányi Ervin és neje Bezdán, Kornél Marci Szabadka, Bíró polgármester Szabadka, Bezdán község előjárósága, Nikolits Zsalya, Elemér Budapest.

Kishegy község előjárósága, Szemző János és neje Tittel, Jegyzői hivatalnokai Kar Katymár, Katymári előjáróság, Jegyzői hivatal nevében Vidákovics községi jegyző megyebizottsági tag, Kozma Dezső Bácsfeketehégy, Iski Baud Keveháza, Borovszky Ferenc és családja, Lichtneckert jegyző Bajmok, Berenczey Domonkos Zenta, Schaffer Mór Szeged, öz. Mikosevits Kanutné Szeged, Bella néni Órszike Zombor, Egger jegyző és családja Kunbaja, Roheim Zsiga és felesége Zombor, Titteli tüzoltóparancsnokság, Ertl István Baja, Payerle Ujvidék, Kelle Vince jegyző Rém, Korszós jegyző Szilágyi, Bácsszentiván község előjárósága, Ertl József családja Szond, Sztich jegyző Szond, előjáróság Szond, Törley Szabadka, Előjáróság Kunbaja, Alföldy Géza jegyző Mélykut, Limbek Pál tüzrendészeti felügyelő Kishegyes, Zombori felső kereskedelmi iskola tanári kara.

Vepródi önkéntes tüzoltó testület, Limbek Pál és neje Kishegyes, Ujvidéki tüzoltótestület, Bajsa község hálás közönsége előjárósága, Olgi, Géza Budapest, Giza, Józsi Magyar-kanizsa, Cziraky Gáborék Topolya, Koller főszolgabíró

Bácsalmás, Járása közönsége és a vezetésére bizott tisztikar nevében Koller főszolgabíró.

Laczkovits tüzoltóparancsnok, Laczkovits Károly helyettes polgármester, Irén, Máté Tataháza, Vojnits Sándor családjával Budapest, Sztapár község előjárósága, Molnár Ferenc Bezdán, Jónás Mihály Szilágyi, Salapáthy tüzoltóparancsnok Ujverbász, Lollok Alajos Regőce, Matkovits Béla és neje Ujvidék, Gusztli, Szidus Eger, Narussa Pál Budapest, Vojnits Margit Bajsa, Józsa Tataháza, Tripolszky Gyula főszolgabíró Zsalya, Mariska és Konrad Budapest, Valient Nándor Apatin, Főszolgabírói hivatal Apatin, Zentai önkéntes tüzoltótestület.

Halm család Madaras, Körömczy apát Zombor, Molnár Károly és neje Zombor, Szűcs Zsigmond és neje Erzsébetfalva, Dr. Balaton és neje Óbecse, Przanovszky Adám és neje Erzsébetfalva, Jánoshalma község előjárósága nevében, Kopeckzy György jegyző, Nagy Pál Sándor bíró, Alföldy Gedeonné Zombor, Vidákovits Balázs jegyző Madaras, dr. Fischl Manó Bácsszentiván, Szikh Ignác bácsfeketehégyi önkéntes tüzoltó testület főparancsnoka, Dungyarszky István Szenttamás, Bajai önkéntes tüzoltó testület, Dr. Buday főszolgabíró Kula, Tüzoltó parancsnokság Bács-újlak, Bajai önkéntes tüzoltó testület, Hipp Dezsőné Palánka, Knezevichék Dunagárdony, Ida Zenta, Kiss Károlyék Szabadka, Dr. Havelék Zenta.

Özv. Radány Péterné és leánya Zombor, Dóra Babapuszta, Klemm Gyula vármegyei tb. árvászéki ünnök Zombor, dr. Rétháti Kovácsics Caesar Zombor, Spitzer Sándor Zombor, dr. Spitzer István Zombor, Alföldy Gedeonné Zombor, dr. Huber József Zombor, Korszós községi jegyző Szilágyi, Holländer József és neje szül: Zvieback Jozefin Zombor, dr. Nikolics György Zombor, dr. Holländer Gyula ügyvéd Zombor, sz. kir. város tb. ügyésze, dr. Lukits Mirosláv orvos, Fuchsz István Zombor, Fuchsz Istvánné, Szőlősy Margit Zombor, Falcione Lajos Zombor, Pető Lajos Budapest, Gräff Nikár kir. tanácsos Zombor, Bondi Arnold és neje Zombor, dr. ényi Dömötör Aladár kir. járásbíró Apatin, A városi polgári fiúiskola tanári testülete Zombor, Bács-megyei cukorgyárreszvénytársaság, Fernbach Károly országgyűlési képviselő, dr. Fűr Aladár, Falcione László, dr. Gaál István, Szemző István, Sztankovits Kornél, Sztankovits Rizmuska, Sztankovits Györgyike, Fodor Mihály kir. tanácsos Zombor, dr. Fratricsevits István főszolgabíró, dr. Fratricsevits Istvánné Topolya, Székely Ödön és felesége Budapest, dr. Lederer Dezső Zombor.

Gyászjelentést adtak ki a családon kívül Bács-Bodrogvármegye és a vármegyei tüzoltószövetség:

A család jelentése a következő:

Özv. bajsai Vojnits Istvánné szül. Széchenyi Erzsébet mint özvegye egy a maga, valamint az alulírottak és kiterjedt rokonsága nevében is a legmélyebb fájdalomtól sújtva tudatva, hogy szeretett és felejthetetlen jó férje, illetve édes atyjuk, fia, testvérük, veje, apósuk, nagyatyjuk, unokaöccse és sógoruk

bajsai ifj. VOJNITS ISTVÁN

Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város nyug. főispánja és az apatini választókerület képviselője

folyó évi május hó 31-én éjjel életének 56-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogultnak földi maradványai folyó évi június hó 2-án délután fél 6 órakor fognak a Nagytemplom utca 13-ik számú gyászszobából a római katolikus hitvallás szerinti szertartás szerint beszenteltetni és a Kistemetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Leleke üdvéért az engesztelő szentmisé-áldozat folyó évi június hó 3-án reggel fél 9 órakor fog a római katolikus plébániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni. Zombor, 1916. évi június hó 1-én.

Áldás emlékének! Béke hamvainak!

Bajsai Vojnits Erzsike férj. Jablonszky Aladárné, bajsai Vojnits Iona, bajsai Vojnits Juliska férj. dr. Erdey Aladárné, bajsai Vojnits József, bajsai Vojnits Mariska férj. Lollok Sándorné, bajsai Vojnits Margit, bajsai Vojnits Gizli, bajsai Vojnits Sárika, bajsai Vojnits Jenő, bajsai Vojnits Béla, bajsai Vojnits Palika, gyermekei. Özvegy bajsai Vojnits Zsigmondné, édesanyja. Bajsai Vojnits Mór, bajsai Vojnits Máté, fivére. Széchenyi József, ipa. Jablonszky Aladár, dr. Erdey Aladár, Lollok Sándor, vejei. Jablonszky Tibi és Olga, unokái. Bajsai Zákó Olga, nagynénje. Széchenyi Tamás, Széchenyi László, Zsulyevits Ernő sógorai. Széchenyi Tamásné szül. Patrúbán Irma, Zsulyevits Ernőné szül. Széchenyi Boriska, Széchenyi Lászlóné szül. Inotay Gizella, bajsai Vojnits Máténé szül. Babócs Gizella, sógoróni.

HIREK.

Héró.

Szelid selymes hullám simogatta partját,
Mikor Napisten szekerén alászáll.

Enghe szél lengett ragyogó tenger felől. —
Héró jött. S egy sziklára vígan szökkent föl.

Búcsúcsókot hintett a napsugárnak
S karja kitérült, mint fehér galambszárnyak.

Várt. Várta az estét. S benne mind a szépet,
Mírói álmodik egy forró asszonylélek.

Várt... várt... De jött a vihar fekete lován
S borzongva sikongva csapott égig a hullám.

Elvett mindent... egy forró szívet, egy rózsaszín álmot...
Mindazt, mi széppé teszi e bús világot.

Szép Hellespontosnak bús váró asszonya!
Vihar sikolt most is s halálharsona.

Várni most is várnak meddön és hasztalan. —
Ah! e bús földnek most sok Herója van...

M. RADICH JOLÁN.

Matkovits Béla kitüntetése. A király *Matkovits Béla* ujjvidéki főispánt sikeres közéleti szereplése során szerzett kiváló érdemei elismerésül a *Lipóttrend* lovagkeresztjével tüntette ki. *Matkovits Béla* erre a fényes kitüntetésre első sorban azzal a nagyhorderejű és eredményes munkásságával szolgált reá, melyet balkáni háborunk hosszú ideje alatt nehéz viszonyok között fejtett ki. Ezért a pártatlanul céltudatos és ernyedetlen tevékenységéért már több ízben megkapta személyesen és levélben *Jenő* főherceg, gróf *Tisza* István miniszterelnök, *Sándor* János belügyminiszter és *Tallán* Béla királyi biztos meleg elismerését. Ezeket most betetőzi a király kegye. A kitüntetés Ujvidék városában, ahol *Matkovits* igen népszerű és köztisztelt, nagy örömmel és megnyugvást kelt.

A zombori polgármester üdvözlése
A zombori kegyuri bizottság legutóbbi ülésén *Körömczy Ernő* apátplébános emelkedett szellemű, lendületes beszédben üdvözölte a bizottság új elnökét, *Kleiner* Lajos polgármestert, aki meghalva köszönte mg a bizalom és ragaszkodás spontán megnyilatkozását.

Uj kanonok. A király dr. *Révay* Tibor kalocsai egyházmegyei irodaigazgatót, tiszteletbeli kanonokot ifjabb mesterkanonokká nevezte ki.

Egy erdőszámmellenőr előléptetése. A földmivelési miniszter *Horváth* Fülöp zágrábi erdőszámmellenőrt bácskai földinket kiváló érdemei elismerésül számvizsgálóvá léptette elő.

Kitüntetett orvosok. A király a katonai egészségügy körül szerzett érdemei elismerésül a hadiékítményes II. oszt. Vörös Kereszt díszjelvényvel tüntette ki dr. *Donoszlóvits* Vilmos, dr. *Simonovits* Radivoj zombori magán- és dr. *Rischer* József zombori népfőlkelő segédorvost.

Adóellenőrre nevezte ki a pénzügyminiszter *Bukta* Gábor zombori adófőltisztet és *Dárdára* helyezte át.

Házasságok. *Szabadka* Sándor cs. és kir. tart. hadapród, magánhivatalnok, *Szabadka* Ede zombori kir. adófőnök fia eljegyezte *Mészáros* Herminkát.

Vágvölgyi Ferenc máv. tisztviselő Bátaszéken e hó 1-én házasságot kötött *Wahl* Anna okl. tanítónővel Regőcén.

Stulla Ferenc építész házasságot kötött *Jozich* Irénnel, néhai *Jozich* Gyula zombori városi levéltárnok leányával Budapesten.

Breuer Tibor eljegyezte *Klein* Illyt, dr. *Klein* Lipót ujjvidéki orvos leányát.

Hitzhaus Béla magántisztviselő eljegyezte *Sigmond* Mariska tanítónőt Baján.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát, Szabadkán.

Uj orvosok. *Gávrilovits* Sándor zombori, *Schwerer* Rezső hódásági orvosnővendéket a napokban a budapesti egyetemen orvosokká avatták.

Iskolaünnepély Kulán. A kulai állami polgári iskola június 4-én eme műsorral évzáró-ünnepélyt tart: 1. Hymnus, éneklí az ifjusági énekkar. 2. Igazgató megnyitó beszéde. 3. Talizmán, írta Kiss M. Szavalja Kichler János II. oszt. tan. 4. Kakukcszó, R. Urentzintől. Zongorán előadja Holländer Erzsébet I. oszt. tan. 5. Das Erkennen, v. Volg. Szavalja Tyoszyti Szidónia III. oszt. tan. 6. Sijkadal. Z. Poldimitől. Zongorán előadja Berkovits Vera I. oszt. tan. 7. A nábob fia, írta Sas Ede. Szavalja Andráska Mária III. oszt. tan. 8. Mein Vaterland, v. Fallersleben. Szavalja Bertron József III. oszt. tan. 9. Tánca hársak alatt. Zongorán négy kézre előadják: Holländer Iona III. oszt. és Berkovits Vera I. oszt. tanulók. 10. Imádkozik a király, írta Várdi Antal. Szavalja Pavlakovics Magda III. oszt. tan. 11. Mi a haza? Melodrama. Írta Ábrányi Emil. Szavalja Szegő Gyula III. oszt. tan. 12. Jutalmazás. 13. Igazgató évzáró beszéde. 14. Talpra barátaim, éneklí az ifjusági énekkar.

Halálozások. Özv. Duchon Béláné Zomborban 79 éves korában meghalt.

Özv. báró Dertzen Gusztávné Baján 79 éves korában meghalt. Holtestét Pécsre szállították.

Abrahám Lipót újvidéki terménykereskedő 75 éves korában meghalt.

Özv. Leucsuk Jakabné Baján meghalt.

Marberger József óbecsei — azelőtt iteli — kereskedő a napokban meghalt. Kiterjedt rokonsága gyászolja.

Özv. Georgievics Jánosné Zomborban 87 éves korában elhunyt.

Raab Emilia Zomborban 21 éves korában meghalt. Nagy részvételt temették el.

Az újvidéki áll. polgári iskolánál működő Berregh Gyula okleveles középiskolai tanárt, polgári iskolai helyettes tanítót a közokt. miniszter a X. fizetési osztályba léptette elő.

A kulai áll. polg. iskolánál működő Götz Ádám helyettes tanítót a közokt. miniszter a XI. fizetési osztályba nevezte ki.

A zöld hitel. A legutóbbi miniszteri rendelet értelmében ideiglenesen eme bácsmezei pénzügyi intézetek folyosóinak itelt: Bácsbólyai Takarékpénztár, Bácsstiszamelléki Takarékpénztár (Óbecse), Óbecsei Népbank, Petrováci Takarékpénztár (Petróc), Ujverbszi Takarékpénztár, Ipari és Kereskedelmi Takarékpénztár (Újvidék)

A 23. gyalogezred jótékony alapja. A zombori házierező dícső fegyverényeinek megörökítésére szolgáló díszes Hadialbum útján az ezred özvegy árva és rokkant alapja javára Bácsmeze minden helyéről számos adomány érkezett be. Tíz nap alatt a gyűjtés eddigi eredménye 436241 korona. Ugy látszik a közönség megértette a kor hívó szavát és érzi, hogy az özvegyek, árvák és rokkantak ellátásának kérdésénél ma fontosabb téma nincs is.

A szabadkai gázgyár megváltása. A szabadkai gázgyár koncessziója ebben az évben lejár. Szabadka város elhatározta a gázgyár megváltását és az erre vonatkozó tárgyalások megindultak az augsburgi Vereinigte Gaswerke A. G.-tal, melyhez a szabadkai légszuszgyár tartozik. A megváltás körülbelül 1 millió K-ba fog kerülni. Két év múlva jár le a Szabadkai villamos vasút és világítási it. koncessziója is. A város, hogy a társaságot az áram olcsóbbá tételére kényszerítse, új villamos-telepet állít és onnan fogja a város házat, az építendő új színházat, az összes középületeket és nyilvános helyiségeket villamos árammal ellátni.

A szabadkai Máv. felvételi épület építésére Nagy Ferenc szabadkai vállalkozóval kötött meg a szerződés 250.000 K ajánlata alapján.

A Pénzügyi Intézetek Országos Egyesülése bácsmezei tagjai: A Pénzügyi Intézetek Országos Egyesülése új tagjai lettek a következő bácsmezei pénzügyi intézetek: Bajai takarékpénztár, képviselő Szutrély Lipót, v. ig., Első Bajmoki Takarékpénztár r. t., képviselő Lichtnecker József ig., Földművelők bankja r. t., Csurogon, képviselő Gavrilovits Dusan ig., Katymarvidéki általános takarékpénztár, képviselő Mayer N. János ig., Óbecsei első takarékpénztár és hitelbank, képviselő Dr. Galambos Pál v. ig., Vécsey Géza ig., Bácsstiszamelléki takarékpénztár Óbecse, képviselő Dungyarszky Gedeon orsz. képviselő, Dr. Vojnits Aladár jt., Délvidéki Közgazdasági Bank r. t. Szabadka, képviselő Lányi Mór elnök. Szabadkai takarékpénztár és népbank, képviselő Varga Agoston ig. Csajkaskerületi takarékpénztár r. t., Titel, képviselő Szemző János elnök. Maugsch Lajos fkv.

Új cégek. Bácsmezeiben újabban eme cégalakulások történtek:

Jánoshalma, Török Mihály és társai Anna-gózmalma (A társaságok új tagjai: Török Mihály festő, ifj. Nagy Pál földbirtokos és Rosenfeld Jenő ékszerész.)

Csantavér, Kuracsev Sándor kézműaukereskedése.

Szabadka, Kramer Antal és társa (Új tulajdonos Schulmann Fülöp, szabó és férfiruha-kereskedő.)

Óbecse, Pongrácz Imre szénkereskedése.

Petróc, Berger Lévyne kender és tojás-kereskedése.

Palánka, Rosenstock Lipót (cégvezető lett Rosenstock Miksa.)

Újvidék, Pollák Sándor fűszer- és szesz keresk. ügynöksége.

Apatin, Wesztermayer és tsai halkiviteli társaság (Tulajdonosok Wesztermayer József, Neuser Ignác, Jáger Károly, Brand Jakab, Riesz József, Kartaby József, Buxbaum György.)

Zenta, Schaffer István vegyeskereskedése (cégvezető Schaffer S. Mór.)

Az apatini Aman féle sörgyár gazdát cserélt. A szécsi Mezőgazdasági Sör- és Malátagyár lett a tulajdonosa.

A kárpáti falvakért a kisszállási uradalom 2000 korona adományt juttatott.

Tizenegy korona a marhahus Szépligeten. Így írja ezt nekünk levelezőnk. A népligetek tehát nem hagyják magukat, hanem fölveszik a versenyt a budapesti tizenkét koronás árákkal.

Katonai tárgyú film előadása a megyében. Zomborban a 23-asok albumának képanyagából, eredeti harctéri felvételekből és mozgóképekből egy Uránia szerű filmet állítottak össze, amelyet a megye székhelyén fényes eredménnyel mutattak be. A film az Arena moziban került bemutatásra és az előadások jövedelmének 10%-a, 41838 K a 23. gy. e. özvegy- és rokkant alapjára jutott. Most e filmet értesülésünk szerint Bácskának csaknem minden nagyobb helyén befogják mutatni. Csütörtökön Bezdánban mutatták be, pénteken pedig Szabadkán. A szabadkai házierező sokszor voltak vonatkozásban a 23-asok. Egymást váltották fel szállásokban és egy hadosztályban is harcoltak. Így hát a hozzátartozók láthatják azokat a vidékeket, ahol fiaik a többi jóval és nemessel együtt harcoltak. Minden előadás jövedelmének 10%-a az említett jótékony alapnak jut. (Katonakézből kapott eme tudósításhoz egy megjegyzést kell fűznünk: Nem helyeseljük, hogy az intézőség a mozik részéről nyitott 10% kal megelégszik. Hasonló alkalommal a mozik 50%-ot juttatnak a jótékony célnak.)

A munka jutalma. Cservenka község képviselőtestülete — mint levelezőnk írja — utánzásra méltó, egyben dicsegetés érdemű határozatot hozott május hó 29-én tartott ülésén, mely szerint jegyzőjének, Borovszky Ferencnek készpénz fizetését 1400 koronával megjavította. A politikai község képviselőinek ezen nemes tette reményleni engedi, hogy az egyházközségek tanácsstagjai ugyancsak belátják nyomoruságosan tengődő tanítóiknak türelmetlen helyzetét és megállgatandják a legközelebb hozzájuk forduló esdő szótátát.

Véres családi dráma történt a napokban a Szabadkai határban levő Ludaspusztán. Szalay Mátyás öreg földműves agyonütötte a vele egy házban lakó menyét és ennek leányát, majd felakasztotta magát a mestelgerendára. A szörnyű tett oka ismeretlen.

A mozsori tündérek. Annak idején részletesen megírtuk, hogy Prodanov Dusan és Miklity Zsivka mozsori lakosok milyen furfangos módon csaptak be Béczint Zsivánt. Elhitették vele, hogy hónapok óta a harctéren elűnt fiát tündérek segítségével fölkeresik. Éjnek idején leveleket is juttattak az aggodó apához, amelyek állítólag a fiától származtak s melyeket a jó tündér kézbesített. Ezért persze nagyobb összegeket kellett a becsapott gazdának fizetnie. De később kitudódott a család s Prodanovné és Miklity a vádlottak padjára kerültek. Az újvidéki törvényszék a napokban itélkezett fölöttük. *Prodanovné 2 évi, Miklityt 2 évi és 1 havi börtönrre ítélte.*

Zombor város katonai egészségügye. Dr. Benedikt Vilmos főorvos, Zombor katonai egészségügyi főnöke a 23-asok júliusban megjelenő Hadialbumába cikket írt, amelyben beszámol az ottani katonai egészségügyi szolgálatról a világháború folyamán. E közlemény élénk feltűnést keltett. A főorvosorvos áll a 3000 ágyynál többet számoló nagy tartalékkórháznak az élen és felügyelője a 23. és 86. gyalogezredek üdülőinek s amíg a 37 es lábadozó Zomborban volt, annak is. Így tehát a katonai egészségügy hivatott ismerője számol be arról, hogy Zomborban a katonai orvosi szolgálatot teljesítő orvosok minő emberfeletti munkát végeztek már eddig is. Zombor tudvalevőleg hosszabb ideig külső hadműveleti terület volt és minthogy oly közel esett a háború színteréhez, a pestis kivételével minden létező ragálynak ki volt téve. Legnagyobb elégtételükre szolgálhat a zombori katonai orvosi szolgálatot teljesítő orvosoknak, hogy ezen alattomos ellenségek ellen oly ragyogó eredménnyel vívták meg győzelmes harcukat, hogy nemcsak a katonaságot, hanem Zombor polgári lakosságát is megóvták a ragályoktól. Ezt legjobban bizonyítja az, hogy bár több mint 200 esetben hurcolták be Zomborba a kolerát, a járvány alatt egyetlen ember sem betegedett meg a polgári lakosságból. Ez azon megelőző intézkedéseknek tulajdonítható, amelyeket Benedikt dr., főorvos vezetésével álló egészségügyi szervezet tett.

Halálos baleset. Szuszits Károly bajai fodrász, ki katonai szolgálatot teljesített a napokban szabadságra hazautazott. Amikor Szabadkán a bajai vonatra át akart szállni, egy ellenkező irányból jövő mozdony elűtötte. A szerencsétlen ember másnap behalt vérző sebeibe.

Özvegyek és árvák napja Zomborban.

Lapunk múlt számában megemlékeztünk arról, hogy a 23-asok Hadialbuma háborus képiállítást rendez, amely Pünkösöd napján veszi kezdetét és két hétig tart. A hadialbum nagysikerűnek ígérkező képiállításának megnyitása alkalmából Pünkösöd másodnapján népnépzést rendeznek Zombor díszes parkjában, az Erzsébet-ligetben, az özvegyek és árvák napját. Ezen a népnépzésen elevenedik meg a bájos szépségverseny ötlete. A nyertes hölgyek között három művészi kivitelű aranyozott plakett lesz kiosztva, amelyek jelenleg városunk három előkelő cégének kirakataiban vannak kiállítva, a plaketteken kívül hét diszoklevél is lesz kiadva a nyertes hölgyeknek. A szépségversenyen győztes hölgyek fényképeit, a plakettek kiállítási helyén fogják a közönségnek bemutatni. Egy hölgyre bárki akárhány szavazatot adhat le. Egy szavazólap ára 20 fillér. Az ünnepély fénypontja egy nagyszabású hangverseny, amelynek rendezője: *Kertész Lajos* zenesz, a 23. gy. e. kadettaspirantja. A műsor a következő: 1. Nyitány — A 23. gy. e. zenekara. 2. Hegedűszó — *Flesch Imre* önkéntes, zongorán kíséri *Neumann Richárd* zongoraművész. 3. Gyóni versek — szavalja dr. *Müller János*. 4. Kabaré dalok — éneklő *Krieg Margitka* urleány, zongorán kíséri *Neuman Richárd*. 5. Zongoraszm — *Neumann Richárd*. 6. Angol toborzó — előadják: *Kertész Lajos* hadapródjelölt és *Dorka Cajus* önkéntes. 7. Magyar nóták — éneklő id. *Jámbor Béla*. 8. Apróságok — előadja *Kertész Lajos*. 9. Opera áriák — éneklő *Eisenberg N.* 10. Hangversenyszám — előadja a 23. gy. e. zenekara.

Gyermekholtest a Dunában. Folyó évi május hó 19-én kltogtak a Dunából egy pólyás gyermek holtestét Palánkán. A boncolás szerint a kis gyermek alig lehetett tíz napos és a vízbe dobás előtt meg lett fojtva. A gyermek pólyában volt, nyakán lógott a szopókája (cucli). A kegyetlen anyát keresik.

KÖZGAZDASÁG.

Az orvhatászat legszigorubb büntetése. Az Országos Halászati Egyesület az orvhatászat szigorubb minősítése és büntetése tárgyában fölterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez s hasonló kérelemre fordult a belügyés az igazságügyminiszterhez. Jelzi az egyesület fölterjesztésében, hogy a háborus viszonyok következtében az állapotok a halorzást illetően rendkívül elfajultak.

Kertészkedő népfölkelők. A szabadkai 6. honvéd gyalogezred pótszászlóalja érdekes mozgalmat kezdett. Szabadkán mintegy 31 katasztrális hold területű kertészetet nagy szakértelemmel megmentett a pótszászlóalj a teljes pusztulástól. A kertészetet a háború tartama alatt kertészek hiányában elhanyagolták és — mint a »Külügy Hadügy« írja — a 6. honvéd pótszászlóalj a nagy kiterjedésű kertet albréletbe vette. A harc-keptelemné vált honvédeket foglalkoztatják itt, amíg a kórházba nem küldik, vagy felülvizsgálatra nem bocsátják őket. A kertgazdaság tiszta jövedelmét a szabadkai 6. honvéd zászlóalj a harctéren elesett honvédek árvái, özvegyei és a rokkantak segélyezésére fordítja.

Lépfene. Zentán lépfenejárvány van.

Bőrféreg. Petrócön az állatok közt bőrféregjárvány van.

Orosz vasvillák. Az oroszoktól szákmányolt vasvillákat a kisbéri m. kir. ménesbirtok igazgatósága küldi szét készpénzfizetés ellenében az eziránt hozzáforduló gazdasági egyesületeknek és gazdáknak. Illetékes helyről érdekelteket most arról értesítik, hogy ezidőszert már kizárólag csak közönséges háromágú, továbbá alsó két ággal egy felső szemben álló háromágú villák kaphatók.

Szerkesztői üzenetek.

T. M., Apatin. Meglesz.

Zs. K., Hódáság. A küldeményhez csatoltuk és rendeltetési helyére juttattuk.

B. N., Zombor. Rendes levelezőnk kimerítőbben és jobban írta meg.

W. G. T. A fenforgó viszonyok közt nem lehet.

H. V., Bácskossuthfalva. Majd átnézzük és megüzenjük. Ha az albuniai levében nincs olyan részlet, mely a hadviselés érdekeit érinti, akkor szívesen leadjuk.

K. A., Zimony, pályaudvar. Intézkedtünk.

K. M., Zombor, Radisich-u. Még rég megy a jelzett címre.

G. J., Reichenbadt, Pension, Henckel. Intézkedtünk.

B. G., Baja. Forduljon a polgármesterhez.

V. M., Jánoshalma. Nem ismerjük az eljárást.

D. B., Nagybaracska. Azon a jogon kérheti fölmentését.

Sz. H., Kecskemét. Elküldtük Topolyára. Onnan Zomborba teszik át.

I. P., Zsabya. Ilyen körülmények közt nem tehetjük.

»A csatorna szélén.« Nem közölhetjük.

Dr. O. L., Zombor. Köszönet.

M. P. és K., Jánoshalma. Hasonló közleményekért nem szoktunk pénzt elfogadni. Tehát díjtalan.

A hadikölcsönjegyzésekről szóló tudósításokért köszönetet mondunk.

B. G., Regőce. Továbbítottuk.

S. N., Apatin. Nem akarunk a fejleményeknek elébe vágni, tehát nem is mondunk véleményt. Zomborban fog eldőlni. Az ön jelöltje is rokonszenves, de ennél a dolognál egyéb érdekeket is kell szem előtt tartani.

W., Bezdán. Meglesz.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

RÓZSAPAPRIKÁT nemeset 5 K, rózsapaprikát szegedit 11 K, rózsapaprikát 9 K, gulyásaprikát 7 K 50 fillérért kilóját **utánvétellel** szállít — **BOJA ISTVÁN SZEGED.**

Bor, törkölypálinka, rum, cognac, és málnaszörp eladó. — **Schmidt János, Bácsfeketehegy.** 4—1

Vegyes főlvágotat vennék hetenként 50 klgammot. Ajánlatokat kettős borítékban H. N. jellel a »Bácsmege« kiadóhivatalába kérek. 3—1

Mindennemű

Gummi hulladékot

legmagasabb napi áron vásárol a Magyar Ruggyantaárugyár R.-T. Levélcím: Budapest, főpostafiók 206.

Raab Károly
hangszerkészítő ZOMBOR

Telefon szám 237.

Ajánlja nagy **zongorarakartárát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is. Förster zongorák egyedüli raktára.

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

Horvát Országos Bank R. T. Fiókja Szabadka

Áruosztálya raktáron tart mindennemű gazdasági gépeket nevezetesen: Eredeti amerikai »Osbern« marokrakó gépeket, melyeknek ára 1000 korona. — Kitűnő belföldi gyártmányu »Biztos marokrakó arató-gépeket, melyeknek ára 900 korona. — Eredeti svéd és belföldi gyártmányu fűkaszaló-gépeket, melyeknek ára 550 korona. — Cséplőgép készleteket gőz- és benzinhajtással. Raktáron tart továbbá az arató-gépekhez szükséges köszörülő-gépeket és köszörülő-köveket és mindennemű gazdasági gépeket.

Viszontelárusítók engedményben részesülnek.

Olcso pénzt 5-75—60% kamattal gyorsan közvetíti ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára Torzsán.

Csodás hatású arcszépítő és finomító
A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FELE
MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

a Margit-crème zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szepít. Ára 1 kor. 20 fill.

A Földes-féle Margit-szappan pár nap alatt lemossa a szeplőket, majfoltokat smegszüntet minden bőrbajt. Ára 1-20 K.

Kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és illatszerekkereskedésben. 6 koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-szertára Arad

Diana sóborszesz

legjobban bevált házszer.

Kis üveg 60 fillér, közép üveg 1

K 50 fillér, nagy üveg 3 korona.

Főelárusítóhely **DIANA KERESKEDELMI R. T.**

eladási osztálya **BUDAPEST**, Nádor utca 6.

Szabadkai főraktár

KLEIN GÉZA

fűszer, festék és délgymölcs kereskedése

Az egész vármegye tudja már, hogy
Soós Károly
artézi fürdője
Óbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt **kincset ér.**

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhűdt testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! — A legjobb időbeosztás!

WEISZ HERMINA

ezelőtt **SZÉVIN KÁROLY**

Alapítva 1830. — Telefon 124.

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

II., KENYÉR-UTCA 51. SZ.

Fest és vegyileg tisztít férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, stlór, függönyöket, napernyőket, keztlyüket, stb.

Legolcsóbb árak. Elismert jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

Walient József fia Zombor (Zrinyi-utca 12. sz.)
Telefon 265 sz.
saját készítményű cipőraktára.

»Bácsmege« vállalati nyomdájából (Számmer Imre-féle nyomda Székesfehérvár.)